

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Chaloupkové a soudkyň JUDr. Jitky Denemarkové a Mgr. Patricie Adamičkové v právní věci žalobkyně: **E R** bytem , zast. JUDr. Ladislavem Dusilem, advokátem se sídlem České Budějovice, Přemysla Otakara II. 123/36, proti žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti** se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o náhradu nemajetkové újmy, k odvolání obou účastnic proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. února 2013 č. j. 15 C 123/2010 - 263,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se **z r u š u j e** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení a věc se **p ř i k a z u j e** k projednání a rozhodnutí jinému samosoudci Obvodního soudu pro Prahu 2.

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem ze dne 12.02.2013 soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 52.000,- Kč, žalobu ohledně uložení povinnosti žalované zaplatit žalobkyni 1,400.000,- Kč zamítl, dále uložil žalované povinnost zaslat žalobkyni písemnou omluvu ve znění, jak je specifikováno ve výroku rozsudku, a zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 198.415,- Kč.

Žalobkyně se domáhala na žalované zaplacení částky 1,500.000,- Kč z titulu nemajetkové újmy, a dále poskytnutí omluvy (publikované v celostátních i regionálních denících a v televizních zpravodajstvích) s odůvodněním, že byla stíhána na základě nezákonného rozhodnutí - usnesení o zahájení trestního stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12.12.2008 č. j. (pravomocně k datu 14.01.2009), neboť nebylo prokázáno, že by skutek žalobkyně spáchala (žalobkyni bylo kladeno za vinu, že dne 20.04.2007 ve večerních hodinách v místě M R

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] um měla spachat umyslně
trestný čin vraždy). Žalobkyně se od počátku zahájení trestního stíhání hájila tím, že se
takového jednání nedopustila, podala stížnost proti usnesení policie o zahájení trestního
stíhání, tato však byla zamítnuta, příslušníci Policie ČR, kteří vyšetřovali vraždu manžela
a prováděli domovní prohlídky, se k ní chovali nevhodně, žalobkyně byla předmětem ataků
příslušníků policie, kteří ji uráželi, obviňovali z vraždy a nutili k přiznání vraždy, toto ji
vedlo k tomu, že se nervově zhroutila a [REDACTED]. Psychické
problémy vyplývající z policejního vyšetřování a chování policie přetrvávají u ní dodnes;
od zahájení trestního stíhání žila v neustálé úzkosti a strachu, že bude nespravedlivě
odsouzena pro trestný čin, za který hrozil trest odnětí svobody do 15-ti let (příp. trest
výjimečný). O probíhajícím trestním stíhání (včetně uvedení celého jména) informovaly
sdělovací prostředky, věc byla bohatě medializována. Takto se dozvědělo o trestním stíhání
mnoho známých, spolupracovníků i sousedů žalobkyně, orgány činné v trestním řízení
hledaly i údajného komplice a využívaly sdělovací prostředky i inzeráty v tisku. Žalobkyně
se cítí být neodčinitelně poškozena postupem státu, přesto však požaduje pouze symbolické
finanční zadostiučinění ve výši 1,500.000,- Kč, když u ní došlo k neodčinitelným následkům
v pracovním, rodinném i společenském životě. Žádná částka přitom nemůže smýt její ostudu,
ztrátu cti a důstojnosti, kterou utrpěla v důsledku nezákonného trestního stíhání, proto se
rovněž domáhala i omluvy.

Žalovaná uznala, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, kdy trestní stíhání
skončilo zprošťujícím rozsudkem, nicméně podle jejího názoru postačilo pouhé konstatování
porušení práva. Nárok na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu v souladu se zák.
č. 82/1998 Sb. žalobkyně uplatnila u žalované ve lhůtě, původně žalovaná nechtěla žádné
zadostiučinění v penězích přiznat; v průběhu soudního řízení však vyplatila žalobkyni částku
48.000,- Kč.

Soud I. stupně rozhodoval poté, kdy jeho první rozhodnutí ve věci, tj. zamítavý
rozsudek ze dne 22.07.2010 č. j. 15 C 123/2010 - 78 byl zrušen odvolacím soudem usnesením
ze dne 08.12.2010 č. j. 23 Co 476/2011 - 103, následně soud I. stupně rozsudkem ze dne
18.02.2011 č. j. 15 C 123/2010 - 113 žalobě částečně vyhověl (přiznal žalobkyni částku
180.000,- Kč, zatímco do částky 1,320.000,- Kč žalobu zamítl), odvolací soud poté
rozsudkem ze dne 20.07.2011 č. j. 23 Co 284/2011 - 144 předchozí rozsudek co do částky
132.000,- Kč potvrdil, a současně změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni
dalších 120.000,- Kč (po součtu s přihlédnutím k mimosoudnímu plnění žalované tak měla
žalovaná zaplatit žalobkyni celkem 300.000,- Kč). K dovolání obou účastnic Nejvyšší soud
ČR rozsudkem ze dne 03.07.2012 č. j. 30 Cdo 4280/2011 - 169 rozsudek soudu I. stupně
ze dne 18.02.2011 č. j. 15 C 123/2010 - 113 a rozsudek odvolacího soudu ze dne 20.07.2011
č. j. 23 Co 284/2011 - 144 zrušil a vrátil věc soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Soud I. stupně vzal poté za nesporné, že trestní stíhání žalobkyně bylo zahájeno
usnesením Policie ČR - Správa Jihočeského kraje České Budějovice - Služba kriminální
policie a vyšetřování ze dne 02.01.2008, proti tomuto usnesení žalobkyně podala stížnost,
řízení bylo pravomocně skončeno k datu 14.01.2009 zprošťujícím rozsudkem Krajského
soudu v Českých Budějovicích ze dne 12.12.2008 č. j. [REDACTED] žalobkyně svůj
nárok uplatnila u žalované dopisem dne 30.04.2009, dopisem ze dne 14. 10.2009 žalovaná
uznala existenci nezákonného rozhodnutí v předmětném řízení (tj. usnesení o zahájení
trestního stíhání), avšak pokládala za postačující formu zadostiučinění konstatování porušení

práva. Skutečnosti týkající se zahájení, pokračování trestního řízení a zproštění obžaloby vzal soud I. stupně za prokázané z celostátních i regionálních médií, ve kterých byly publikovány články týkající se [REDAKCE] podle odůvodnění prvostupňového rozsudku vzal soud za prokázaný psychický stav žalobkyně ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví - odvětví psychologie; ze spisu Krajského soudu v Českých Budějovicích bylo prokázané, že žalobkyně podávala námitky proti postupu policie v trestním stíhání, tyto však byly vyhodnoceny jako nedůvodné. Z výslechu svědkyň J. [REDAKCE] (sestra žalobkyně) a L. [REDAKCE] R. [REDAKCE] (dcera žalobkyně) vzal soud za prokázané, že žalobkyně těžce snášela trestní stíhání, [REDAKCE] byla hospitalizována v psychiatrické léčebně, změnila se z veselé osoby na záumčivou, nevyhledává společnost, ani po skončení trestního stíhání, po dobu trestního stíhání i po něm nemohla najít nové zaměstnání, neboť překážkou jí byla její trestní minulost. Soud I. stupně tak shledal, že podle § 7, § 8 a § 31a odst. 1, odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. byly naplněny podmínky odpovědnosti státu za nezákonné rozhodnutí, kdy je žalobkyni nutné poskytnout přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu (nezákonné bylo usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 02.01.2008). K otázce stanovení výše přiměřeného zadostiučinění podle odůvodnění prvostupňového rozsudku vycházel soud z intenzity zásahu trestního stíhání do osobnostní sféry žalobkyně. Trestní stíhání trvalo jeden rok, žalobkyni hrozil trest odnětí svobody v délce 10 až 15 let, trestní stíhání představovalo masivní zásah do osobnostních práv žalobkyně, kdy tato byla i ve vazbě, byla proti ní vedena masivní mediální kampaň, která nepochybně musela ovlivnit život žalobkyně v rovině rodinné, společenské i pracovní, nadstandardní vliv na psychiku mělo trestní stíhání podle prvostupňového rozsudku i s ohledem na závěry znaleckého posudku z oboru psychiatrie, a i se zřetelem k výpovědím svědkyň. Soud I. stupně uvedl, že při stanovení výše zadostiučinění, kdy s ohledem na masivní zásah do práv žalobkyně nepostačuje pouhé konstatování porušení práva, a je proto nutné přiznat finanční zadostiučinění, vycházel z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, 30 Cdo 2256/2011, přihlížel k povaze trestní věci, k délce trestního řízení a k následkům způsobeným trestním řízením v osobnostní sféře žalobkyně, a k celkovým okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (rovněž odkazoval na nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 554/04 a II. ÚS 590/08). Rovněž přihlížel k tomu, že obvyklé stavy spojené s trestním stíháním, tj. stavy bezmoci a úzkosti, způsobily psychické a zdravotní problémy žalobkyně, které vyústily až k [REDAKCE] a k její hospitalizaci v psychiatrické léčebně (když [REDAKCE] měla žalobkyně mít podle odůvodnění prvostupňového rozsudku již dříve, a kdy škodu na zdraví související s trestním stíháním uplatnila a byla za ni odškodněna v řízení vedeném u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 34 C 269/2011). Soud přihlížel i k celkové medializaci případu, když se však žalobkyně nedomáhala postupem podle § 11 zák. č. 46/2000 Sb. ve spojení s ust. § 36 zák. č. 231/2001 Sb. uveřejnění „dodatečného“ sdělení ve všech médiích, tj. mohla se domáhat uveřejnění informace o výsledku řízení (které skončilo zprošťujícím rozsudkem). Na prvním místě se tak měla žalobkyně domáhat zhojení újmy, která jí vznikla právě informováním médií o jejím trestním stíhání, právě na těchto médiích. S přihlédnutím k těmto okolnostem tak soud dospěl k závěru, že je přiměřenou částka celkově 100.000,- Kč, z toho již byla přiznána předchozím rozsudkem ze dne 18.02.2011 č. j. 15 C 123/2010 - 113 částka 48.000,- Kč, proto žalobkyni přiznal na zbývající částce 52.000,- Kč. I když v původním řízení, jak uvedl soud I. stupně, žalobkyně požadovala satisfakci ve formě omluvy, a o té již bylo rozhodnuto, s ohledem na posun v judikatorní praxi dospěl soud k závěru, že je namístě uložit žalované povinnost zaslání písemné omluvy tak, aby se žalobkyně tímto mohla prokazovat při negativních reakcích veřejnosti na její předchozí trestní stíhání a mohla sebe před neinformovanými osobami očistit (soud přitom vycházel ze závěrečné řeči právního zástupce žalobkyně), svým rozhodnutím tak vyjádřil politování nad nemožností domoci se omluvy vzhledem

k předchozímu pravomocnému zamítnutí o takovém návrhu. O nákladech řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř.

Proti zamítavému výroku (II.) podala žalobkyně odvolání, ve kterém soudu I. stupně vytýkala neúplná skutková zjištění a ne zcela správné právní posouzení věci, když rozsudkem dovolacího soudu byla stanovena kritéria, ke kterým má soud přihlížet při úvaze o poskytování zadostiučinění (tj. povaha trestní věci, délka trestního řízení a následky způsobené v osobnostní sféře poškozené osoby), soud I. stupně však tato kritéria důsledně nehodnotil. Dovodil však správně, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí v trestním stíhání, trestní věc žalobkyně byla mimořádně medializována, v důsledku toho došlo k zásahu do jejích osobnostních práv, kdy tento měl vliv i na psychický stav žalobkyně, tato nesla těžce trestní stíhání, které má vliv i v současné době na možnosti jejího pracovního uplatnění. Všem těmto kritériím neodpovídá, že soud I. stupně přiznal žalobkyni pouhých 100.000,- Kč, ačkoliv ta požaduje přiměřené zadostiučinění ve výši 1.500.000,- Kč celkem, a i toto pokládá za pouze symbolické s ohledem na následky způsobené v jejím životě. Navrhla proto změnu zamítavého výroku tak, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit jí dalších 1.400.000,- Kč.

Proti vyhovujícímu výroku co do částky 52.000,- Kč, výroku o povinnosti žalované omluvit se písemně žalobkyni a proti výroku o nákladech řízení (I., III. a IV.) podala žalovaná odvolání, ve kterém rekapitulovala dosavadní průběh řízení a postup soudu I. stupně včetně předchozí rozhodovací činnosti. Soud I. stupně se důsledně neřídil obsahem rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, tj. rozsudku č. j. 30 Cdo 4280/2001 - 169 a neposoudil kritéria uvedená v odůvodnění tohoto rozhodnutí. Žalovaná setrvala dále na tom, že v případě žalobkyně postačí pouhé konstatování nezákonného rozhodnutí ve spojení s vydáním zprošťujícího rozhodnutí (když o nároku na náhradu škody způsobené na zdraví z důvodu tvrzené psychické újmy bylo rozhodnuto samostatně Okresním soudem v Českých Budějovicích rozhodnutím pod sp. zn. [REDAKCE]). Rozhodnutí soudu I. stupně je nepřezkoumatelné, soud I. stupně neprovedl dostatečně dokazování, provedené důkazy nehodnotil řádně, a nevypořádal se s procesní obranou žalované a i s touto okolností, že žalobkyně v průběhu trestního řízení měnila své výpovědi, uváděla nepravdivé údaje, toto vedlo i k dalšímu pokračování trestního řízení. Žalovaná nemůže přikazovat tisku nebo jiným médiím, co mají a jakým způsobem publikovat ve svých periodikách. Rovněž soud nehodnotil tvrzené negativní chování orgánů činných v trestním řízení v průběhu vyšetřování ve vztahu k žalobkyni, ačkoliv tím se měl zabývat; z dosavadního dokazování nevyplývá, že by se orgány činné v trestním řízení chovaly k žalobkyni urážlivým způsobem. Pokud si žalobkyně stěžovala na postup orgánů činných v trestním řízení, byly její stížnosti vyhodnoceny jako nedůvodné. Soud nepřihlížel k tomu, že každé trestní řízení může vyvolat jistou labilitu u obviněného, toto samo o sobě nelze přičítat pouze orgánům činným v trestním řízení, ani případná medializace tohoto případu různými periodiky a vydavateli nemůže být k tíži žalované. Rovněž soud I. stupně rozporuplně uvádí, že přihlédl i k vlivu trestního řízení na nepříznivý psychický stav žalobkyně, zatímco na druhé straně uvádí, že měla [REDAKCE] již před trestním stíháním. Poukazoval i na to, že se žalobkyně nedomáhala na vydavatelích periodik uvedení dodatečných informací poté, kdy byla zproštěna obžaloby. Žalovaná nepokládá roční trestní stíhání za nikterak nepřiměřené, naopak se jednalo o rychlý postup příslušných orgánů. Soud I. stupně ani neuvedl, z jakého důvodu dospěl k celkové částce 100.000,- Kč. S vyplacením finančního zadostiučinění žalovaná nesouhlasila a navrhla změnu napadeného rozsudku ve vyhovující výrok a zamítnutí žaloby ve zbývajícím rozsahu.

Žalobkyně ve svém vyjádření k odvolání žalované uvedla, že pokládá za neopodstatněné a účelové argumenty žalované. Sama však délku trestního řízení nepokládá nikterak za nepřiměřenou, pokud jde o to, že soud I. stupně nerespektoval zcela odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, s argumentací žalované se ztotožňuje. Po právní stránce však pokládá rozsudek za správný, pouze požaduje vyšší finanční odškodnění, neboť samotné pouhé konstatování nezákonného postupu není postačující satisfakcí. Podle ní by tak mělo být především přihlédnuto k tomu, že trestní stíhání v podstatě zkazilo její život, i za pět let po skončení trestního stíhání pocítuje negativní dopady ve svém životě, kdy se objevují v tisku nepravdivé komentáře k proběhlému trestnímu stíhání, je neustále vystavena společenskému odsouzení ve svém okolí, kdy od policie musely uniknout údaje o trestním stíhání, a teprve poté došlo ke zveřejnění v periodikách. Žalobkyně poukázala i na to, že nesouhlasila s odůvodněním zprošťujícího rozsudku, v dané věci však nebylo přípustné odvolání, proto se nemohla domáhat opravy odůvodnění. U odvolacího jednání doplnila, že soudy by měly bedlivě zvažovat i „cenu lidského života“, který má žalobkyně zkažený v důsledku trestního stíhání, a kdy se z veselé osoby vlivem trestního stíhání stala osobou uzavřenou a ustrašenou.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně předcházejícího řízení podle § 212 a § 212a o. s. ř., a poté dospěl k závěru, že dosud nejsou dány podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu napadeného rozsudku.

Soud I. stupně sice správně uzavřel, že předmětem tohoto řízení není nárok na náhradu škody na zdraví, o kterém bylo rozhodnuto samostatně Okresním soudem v Českých Budějovicích v řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] avšak ohledně náhrady nemajetkové újmy dosud nezjistil správně a úplně skutkový stav věci tak, který by umožnil správné právní posouzení věci.

Ačkoliv dovolací soud ve svém rozsudku ze dne 03.07.2012 č. j. 30 Cdo 4280/2011 - 161 zmiňoval rozsáhlou judikaturu Nejvyššího soudu ČR i Ústavního soudu ČR k otázce náhrady nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, a výslovně a přehledně stanovil minimální kritéria, ke kterým je třeba přihlížet při posouzení nároku uplatněného žalobkyní, soud I. stupně se neřídil závazným právním názorem dovolacího soudu a kritéria jím zmiňovaná ve zrušovacím rozsudku důsledně neposoudil. Nejvyšší soud ČR přitom jasně formuloval v odůvodnění svého rozhodnutí jako minimální kritéria, kterými se mají soudy zabývat, povahu trestní věci, délku trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené žalobkyně. Soud I. stupně ve vztahu ke konkrétním okolnostem daného případu tato kritéria nehodnotil dostatečně, postupoval při provedeném dokazování nedůsledně, kdy nepostačuje pouhé obecné konstatování, že jakékoliv trestní řízení ukončené zprošťujícím rozhodnutím samo o sobě přináší negativní důsledky na život vyšetřované osoby. Jak uvádí Nejvyšší soud ČR, a uváděl i soud odvolací v předchozích rozhodnutích, je nutné zabývat se konkrétními okolnostmi daného případu a zhodnotit jak povahu trestní věci, délku trestního řízení a následky, které ovlivnily nepříznivě osobnostní sféru poškozené žalobkyně, a tato kritéria vyhodnotit při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění poskytovaného v penězích, jak uváděl dovolací soud nejen ve shora zmiňovaném rozhodnutí (ale jak vyplývá i z jeho dalších rozhodnutí, např. sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, 30 Cdo 2357/2010, 30 Cdo 2256/2011, 30 Cdo 1684/2010 a z nálezů Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 590/08, I. ÚS 554/04 a IV. ÚS 642/05). Je nutné přihlédnout vždy k okolnostem daného konkrétního případu, a i vzhledem k charakteru normy, kterou je ust. § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. jako norma s relativně neurčitou hypotézou, je nutné přenechat soudu, aby po provedeném dokazování hypotézu právní normy vymezil sám, a to především

při stanovení formy a výše zadostiučinění vycházel z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání, z dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby, kdy forma i případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Priznání zadostiučinění ve finanční formě je tak nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozené jí satisfakce skutečně mělo dostat, když nepostačuje pouhé konstatování práva, a to po zhodnocení všech dopadů trestního stíhání na pracovní, osobní, rodinný a společenský život poškozené osoby. Lze souhlasit se soudem I. stupně, že pro podezření ze spáchání trestného činu vraždy byla žalobkyně ohrožena poměrně vysokou trestní sazbou, příp. výjimečným trestem, kdy již samo o sobě trestní stíhání v této věci je stresujícím faktorem pro stíhanou osobu, pokud však se jedná o délku trestního stíhání v případě podezření ze spáchání vraždy, lze s ohledem na obecnou rozhodovací činnost soudu délku trestního řízení hodnotit jako nikterak nepřiměřenou, resp. dobu kratší. Pokud jde o posouzení dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobkyně, je v tomto směru řízení ovládáno zásadou dispozitivní, a je na žalobkyni, aby tvrdila a prokázala dopady do osobnostní sféry. Z pouhého výsledku svědkyň k jednoznačným a úplným závěrům o dopadu trestního stíhání na život žalobkyně dojít nelze; stejně tak z odůvodnění prvostupňového rozsudku, ve kterém soud uvedl, že „vycházel z obsahu znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie“. Ačkoliv soud I. stupně provedl ve věci dokazování, důkazy nehodnotil přehledným, srozumitelným a jasným způsobem podle ust. § 132 a § 157 o. s. ř., kdy úvahy soudu I. stupně ve vztahu k prokázaným skutečnostem nejsou zřetelné, a lze tak přisvědčit oběma odvolatelkám, že v tomto směru je rozsudek soudu I. stupně nepřezkoumatelný. Stejně tak, pokud soud I. stupně provedl dokazování obsahem trestního spisu, tento důkaz nehodnotil opět se shora citovanými ustanoveními občanského soudního řádu, stejně tak nehodnotil ani další provedené důkazy. Pokud Nejvyšší soud ČR vyjádřil závazný právní názor, že je nutné zabývat se i tvrzeným nevhodným chováním orgánů činných v trestním řízení ve vztahu k žalobkyni, soud I. stupně tuto problematiku opět opomenul. Pokud prováděl důkaz trestním spisem, nedospěl ani k žádnému závěru, zda žalobkyně svým předchozím postupem v trestním stíhání (případnými změnami výpovědí a v jakém směru) mohla přispět k dalšímu pokračování trestního stíhání. V souladu s konstantní judikaturou je tak na soudu I. stupně, aby uzavřel, zda bylo či nebylo vedeno trestní stíhání proti žalobkyni bezdůvodně či snad bylo vedeno s úmyslem žalobkyni poškodit. Je nepochybné, že v době trestního stíhání byl případ žalobkyně medializován, stěžejí lze však přičítat obsah publikovaných článků v periodikách a ve sdělovacích prostředcích jen k tíži žalované.

V případě, že soud I. stupně dospěje k závěru, že jsou dány podmínky odpovědnosti státu za škodu z titulu nezákonného rozhodnutí, je v souladu s konstantní judikaturou povinností soudu zabývat se i srovnáním konkrétního případu s obdobnou rozhodovací praxí obecných soudů, Nejvyššího soudu ČR, Ústavního soudu ČR i Evropského soudu pro lidská práva tak, aby mohl z titulu odškodnění nemajetkové újmy stanovit částku přiměřenou, která by byla v souladu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Podle odvolacího soudu nelze opomenout při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění ani majetkové poměry žalobkyně v době domnělého trestného činu, resp. v době předcházející vypořádání se zemřelým manželem, kdy uplatňovaný nárok ve výši 1,500.000,- Kč s ohledem na tehdejší majetkové poměry žalobkyně a jejího manžela nelze pokládat za částku zcela symbolickou. Je nutné však přihlídnout i k požadavku žalobkyně, že ani jakákoliv symbolická částka nemůže nahradit nepříznivé dopady do jejího osobního života a přispět ke znovunabytí cti a lidské důstojnosti.

Ačkoliv z rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR (zejména sp. zn. 30 Cdo 2357/2010) vyplývá, že v případě náhrady nemajetkové újmy připadá v úvahu více torem zadostiučinění (včetně omluvy za splnění zákonem stanovených podmínek), lze rozhodovat o případné omluvě jako o projevu uznání chyby pouze za situace, že jsou splněny procesní podmínky pro takové rozhodnutí. Soud I. stupně opomenul, že pravomocně bylo rozhodnuto již ve věci omluvy rozsudkem ze dne 22.07.2010 č. j. 15 C 123/2010 - 78 (a to ve vztahu ke zveřejnění omluvy v denících, v televizi i zasláním písemné omluvy žalobkyni), nebyly proto dány podmínky, aby na základě „závěrečného návrhu právního zástupce žalobkyně“, učiněném u jednání předcházejícím vyhlášení rozsudku ze dne 21.02.2013, soud I. stupně jakýmsi způsobem chtěl změnit své předchozí pravomocné rozhodnutí (právní moc dne 26.08.2010), a to s ohledem na jistý „názor soudu o nutnosti reálně účinné nápravy vzniklého stavu“. Soud může jednat o procesním návrhu účastníka pouze za zákonem stanovených podmínek podle ust. § 103 a násl. o. s. ř.; nelze tedy jednat ve věci již pravomocně rozhodnuté, a obecně ani jednat o návrhu vyplývajícího z tzv. „závěrečného návrhu“, pokud k tomuto návrhu nebylo ani provedeno dokazování, porušena zásada ústnosti a rovnosti procesních stran u jednání. I sama o sobě tato okolnost vedla ke zrušení napadeného rozsudku v části týkající se omluvy (tj. výrok III.).

Z důvodů shora uvedených odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve vyhovujícím výroku (I.), v zamítavém výroku (II.) a v závislém výroku o nákladech řízení (IV.) (ust. § 219a odst. 1 písm. a/; písm. b/ o. s. ř.) a vrátil věc soudu I. stupně k dalšímu řízení (ust. § 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), avšak s ohledem na dodržení závazného právního názoru odvolacího i dovolacího soudu a závažné vady řízení, ke kterým opakovaně došlo, nařídil odvolací soud, aby věc projednal a rozhodl jiný samosoudce Obvodního soudu pro Prahu 2 (ust. § 221 odst. 2 o. s. ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení usnesení odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně. O přípustnosti dovolání rozhoduje podle § 239 o. s. ř. dovolací soud.

V Praze dne 31. července 2013

JUDr. Jaroslava Chaloupková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Naděžda Balcarová

**Naděžda
Balcarová**

Digitálně podepsal Naděžda Balcarová
DN: c=CZ, o=MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE [IČ
00215660], ou=soudní oddělení, ou=921,
cn=Naděžda Balcarová, serialNumber=P144814,
title=referent soudní kanceláře
Datum: 2013.08.20 11:47:47 +02'00'